

R.M. van Schaik

Succesvol voor jezelf beginnen

Eigen baas

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding
2. Rechtsvorm
3. Het ondernemers of businessplan
4. De inschrijving en je bedrijfsnaam
5. Het bedrijf
6. Huisvesting
7. Administratie en boekhouding
8. Belasting
9. Verzekeren, pensioen en AOW
10. Financiering en ondersteuning
11. VAR
12. Aanbesteding
13. Personeel
14. Webshop
15. Debiteuren, crediteuren
16. Fiscale Oudedags Reserve (FOR)
17. Leveringsvoorwaarden
18. Merkbescherming
19. Marketing, reclame en PR
20. Offerte
21. Automatisering

Inleiding

Het maken van een goede start en het hebben van succes als ondernemer of als Zelfstandige Zonder Personeel (ZZP'er) gaat niet vanzelf. Let dus op een aantal zaken zoals...

- Geef je onderneming een solide basis
- Zorg voor een goed en verkoopbaar imago
- Hou rekening met zowel je eigen belangen als die van je klanten en je personeel
- Maak winst met maatschappelijk, duurzaam en verantwoord ondernemen
- Zorg voor de juiste mensen in je netwerk
- Doe het beter dan je concurrent
- Zorg voor een online en fysieke bereikbaarheid
- Breng je product op een unieke manier aan de man
- Geef niet op en leun nooit tevreden achterover
- Maak winst met en dankzij je personeel
- Bedenk een goede verkoopstrategie
- Besteed veel aandacht aan verpakking en presentatie
- Voer een gedegen administratie
- Luister eerst naar je klant en dan naar jezelf

Durf, doorzettingsvermogen, vakkennis en ondernemersgeest zijn belangrijke eigenschappen voor een startende ondernemer. Zonder vakkennis is het moeilijk om te starten als ondernemer. Als je product of dienst geen kwaliteit heeft zal je het vaak niet redden. Ondernemen kun je leren. Alles komt op jou neer, het binnenhalen van klanten, prijzen vaststellen, organisatie, etc.

Je bent voor de wet zelfstandig ondernemer als je meerdere opdrachtgevers hebt met wisselende inkomsten, zelf bepaalt hoe je het werk uitvoert en vorm geeft, zelf zorgt voor continuïteit om te zorgen dat je onderneming blijft bestaan, investeert in je bedrijf, voor eigen rekening en risico werkt, zelf aansprakelijk bent bij schade en streeft naar winst.

Wanneer je niet aan deze criteria voldoet dan ben je feitelijk werknemer en in loondienst. Wanneer je dus voor je oude werkgever als freelancer aan de slag wilt, dan kan dat niet zo maar en wordt dit al snel gezien als verkapte loondienst waarover loonbelasting moet worden betaald.

Vanaf eind 2013 krijgen bijvoorbeeld zorg verlenende ondernemers niet langer de fiscale status VAR-winst, officieel VAR-WUO (Winst Uit Onderneming). Ze krijgen in plaats daarvan het stempel VAR-loon, wat betekent dat ze fiscaal niet langer als ondernemer maar als werknemer worden gezien en dus geen recht hebben op ondernemersfaciliteiten, zoals de MKB-winstvrijstelling, de zelfstandigenaftrek, de startersaftrek en de oudedagsreserve.

Je zult dus minimaal meerdere opdrachtgevers moeten hebben en daarnaast niet afhankelijk of ondergeschikt moeten zijn aan je opdrachtgever. Er mag geen gezagsverhouding zijn.

Als zelfstandig ondernemer of ZZP-er moet je zelf zorgen voor je salaris, bedrijfsmiddelen, verzekeringen, marketing, arbeidsongeschiktheid, belastingen, etc.

Om een bedrijf te starten hoef je geen middenstandsdiploma te hebben, niet te voldoen aan eisen van Algemene ondernemersvaardigheden (AOV) en kredietwaardigheid en je hebt (meestal) geen vestigingsvergunning nodig.

Er zijn echter gereguleerde beroepen waarvoor wel vakbekwaamheidseisen gelden en waarbij je wel aan eisen moet voldoen. Deze beschermde beroepen mag je alleen uitoefenen na het behalen van een diploma. Dit staat in de Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties.

Bij de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs Nuffic vind je een overzicht van deze beroepen, met een verwijzing naar de verantwoordelijke organisatie.

Er bestaan Europese afspraken over wederzijdse erkenning van diploma's die gereguleerde beroepen toestaan. Bij het Nationaal Contactpunt (NCP) van de Nuffic kun je informatie krijgen over de geldigheid van je diploma. Via Internationale Diplomawaardering (IDW) kun je vervolgens nagaan wat het buitenlandse diploma waard is. In het digitale diplomaregister kun je jouw eigen diplomagegevens bekijken en hiervan een digitaal uittreksel verkrijgen. Daarnaast zijn er nog beroepen waarvoor vakbekwaamheidseisen gelden.

Volgens het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) ben je gedurende de eerste anderhalf jaar na de start van je bedrijf, een starter. Voorwaarde is dat je het eigen bedrijf start vanuit een (dreigende) werkloosheidssituatie en een ondernemingsplan hebt. Als starter kun je dan een rentedragende Bbz-lening aanvragen van maximaal € 34.816 (2013). Daarnaast kun je een aanvullende uitkering tot bijstandsniveau aanvragen. Deze uitkering ontvang je indien noodzakelijk maximaal 3 jaar, mits je bedrijf levensvatbaar is.

Hoewel er negen rechtsvormen zijn, gaan de meeste startende ondernemers bij het inschrijven van hun bedrijf voor de eenmanszaak. Een eenmanszaak is een bedrijf waarvan één persoon de eigenaar is. Als eigenaar ben je in alle opzichten verantwoordelijk voor de onderneming.

De eenmanszaak heeft dus geen eigen rechtspersoonlijkheid; het is een economische activiteit van jou als natuurlijk persoon die de onderneming drijft. Het belangrijkste voordeel is dat je het snel en eenvoudig kunt oprichten.

Bij een eenmanszaak heb je recht op meer belastingvoordeel dan wanneer je kiest voor een andere rechtsvorm. Het voornaamste nadeel is dat je met je privévermogen aansprakelijk bent voor de eventuele schulden die je maakt met je bedrijf.

De naam eenmanszaak is een beetje misleidend. Als eigenaar van een eenmansbedrijf mag je best personeel in dienst nemen.

Juridisch gezien wordt er in de eenmanszaak geen onderscheid gemaakt tussen jouw privé- en zakelijk vermogen. Als eigenaar van een eenmanszaak ben je dus zelf aansprakelijk voor eventuele schulden. Dat betekent dat deze kosten op je privévermogen of dat van je partner verhaald kunnen worden, waarbij je bijvoorbeeld ook je woonhuis en inventaris kwijt kunt raken aan je schuldeisers.

Als zelfstandig ondernemer ben je eigen baas, maar werk je nog bij een bedrijf als werknemer in loondienst en je hebt plannen in die richting, dan is het beter om je werkgever hierover te informeren. Ga voordat je je ideeën in de praktijk brengt praten met je werkgever en informeer naar de mogelijkheden. In principe moet je werkgever toestemming geven, wanneer je bedrijf botst met de uitgangspunten van je huidige werkgever en wanneer je werk kan lijden onder de tijd die je besteedt aan je startup.

Wanneer er een conflict ontstaat, is het zaak om duidelijke afspraken te maken. Lees voorafgaand aan het gesprek je arbeidsovereenkomst, CAO of het personeelsreglement, want hierin kun je meestal terugvinden of - en zo ja, onder welke voorwaarden - je naast je huidige baan een eigen bedrijf mag oprichten.

Rechtsvorm

Als beginnend ondernemer moet je allereerst een rechtsvorm kiezen. De rechtsvorm is belangrijk voor je aansprakelijkheid en belastingverplichtingen. Natuurlijk kun je de rechtsvorm later nog omzetten maar omdat dit nogal veel papierwerk en kosten met zich meebrengt is het beter om meteen de juiste vorm te kiezen:

Eenmanszaak

Het meest eenvoudige voor een startende ondernemer of ZZP'er is om te beginnen als eenmanszaak. Je bent dan ondernemer en enige eigenaar (ook al werken er meerdere mensen in je eenmanszaak). Voor een eenmanszaak gelden geen oprichtingseisen en je hoeft niet naar de notaris voor het opmaken van een akte, maar alleen naar de Kamer van Koophandel om je onderneming in te laten schrijven in het handelsregister. Ook al verricht je meerdere diensten, per persoon kun je maximaal één eenmanszaak oprichten.

Maatschap

Bij een maatschap werk je samen met anderen, onder een gemeenschappelijke naam in hetzelfde beroep. Vooral (tand)artsen, architecten, fysiotherapeuten, of advocaten gebruiken deze constructie. In een maatschap brengt iedere deelnemer iets in, zoals geld, goederen of arbeid en deze verdelen en gebruiken dit dan samen. Iedere "maat" is voor gelijke delen aansprakelijk.

Ook een maatschap, behalve zogenaamde stille (externe) maatschappen, moet zich net als de eenmanszaak verplicht laten inschrijven in het Handelsregister en ook bij deze rechtsvorm hoeft er geen akte te worden opgesteld. Vanwege de verschillende inbreng en het eventuele vertrek van een van de maten in een later stadium is het echter wel verstandig om alle rechten en plichten (vrijwillig) in een akte samen te vatten en deze bij de notaris vast te laten leggen. Dat voorkomt latere gerechtelijke procedures bij meningsverschillen over de verdeling en dergelijke.

Vennootschap Onder Firma (VOF)

Wanneer je samen met je partner of een ander een bedrijf start dan is een Vennootschap Onder Firma (VOF) een mogelijke vorm. Het bedrijf is dan eigendom van meerdere vennoten of firmanten. Dit kunnen ook al bestaande rechtspersonen of bedrijven zijn, zelfs besloten vennootschappen. De VOF kan ook weer zonder akte worden ingeschreven in het Handelsregister, maar het is zeer aan te raden om door een deskundige een firma- of vennootschapscontract te laten opmaken en net als bij een maatschap de gemaakte afspraken over eigendomsrechten, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en winstverdeling vast te leggen.

Besloten Vennootschap (BV)

De BV is een veelgebruikte goede rechtsvorm, waarbij het kapitaal in aandelen is verdeeld en de risico's van hoofdelijke aansprakelijkheid worden beperkt. (Tenzij je hoofdelijk hebt meegetekend voor aansprakelijkheid) De aandelen zijn in het bezit van de aandeelhouder(s), maar kunnen niet vrij worden verkocht of doorgeschoven.

Een belangrijk voordeel van de BV is dat het een zelfstandig rechtspersoon is, met een eigen financiële aansprakelijkheid waarbij niet jijzelf, maar de BV aansprakelijk is voor gemaakte schulden of claims. Echter wanneer schulden of claims ontstaan door wanbeleid kun je toch persoonlijk worden aangesproken. Ook verlangen investeerders en banken meestal dat je privé garant staat en dus hoofdelijk/privé aansprakelijk bent. Als directeur van een BV ben je in loondienst van de onderneming. Je kunt een BV alleen, maar ook samen met anderen oprichten.

Commanditaire Vennootschap (CV)

De Commanditaire Vennootschap is een bijzondere samenwerkingsvorm tussen jou en andere vennoten, die beherend of stil (commanditair) zijn. Dus anders dan bij de VOF betekent dit dat de vennoten alleen financieel betrokken zijn bij je onderneming. Ook bij deze rechtsvorm bestaan behalve je inschrijving in het Handelsregister geen andere eisen. Maar vanwege de financiële inbreng is het wel belangrijk om de gemaakte afspraken tussen jullie schriftelijk te laten vastleggen door een notaris. Mocht jij je verplichtingen niet meer kunnen nakomen, dan ben je privé voor honderd procent hoofdelijk aansprakelijk. Je commanditaire vennoten zijn slechts aansprakelijk voor het ingebrachte bedrag.